

Arbejdsmiljø

Efterårsprogram **2019**

IDA ARBEJDSMILJØ - EFTERÅRSPROGRAM 2019

NES 2019: FUTURE WORK: DIGITALIZATION & INNOVATION

SØNDAG DEN 25. AUGUST TIL ONSDAG DEN 28. AUGUST
HOTEL MARIENLYST, HELSINGØR

Tilmelding og pris

Der er deltagerbetaling på konferencen, som ligger fra 370 - 965 €.

Du får rabat hvis du er medlem af IDA Arbejdsmiljø.

Pris og tilmelding kan ses på hjemmesiden www.nes19.dk
Kom med når NES i år afholder 50-års jubilæum, i Helsingør. Der er lagt op til et brag af en konference som vil trække på de danske erfaringer. Konferencen sætter fokus på, hvordan digitalisering påvirker arbejdsmiljøet, og der vil være faglige sessioner om medarbejderinddragelse, organisatorisk arbejdsmiljø, risikoanalyse, muskel-skelet-besvær, psykosocialt arbejdsmiljø, regulering af arbejdsmiljøet og meget mere.

Konferencen er en enestående mulighed for at møde forskere og praktikere fra især Norden, men også fra mange andre lande verden over. Som arbejdsmiljøprofessionel har du både mulighed for at bidrage med dit indlæg og din deltagelse.

NES 2019 konferencen arrangeres i et samarbejde mellem IDA Arbejdsmiljø, AM:PRO, NFA og DTU.

ARBEJDSFÆLLESSKABER

MANDAG DEN 16. SEPTEMBER KL. 12.30-16.30

Gratis for medlemmer af IDA Arbejdsmiljø
300 kr. for ikke-medlemmer

Arrangementsnummer: **332694**

Tilmelding: <https://ida.dk/arrangementer/332694>

'Arbejdsfællesskaber' er opstået som et nyt organisatorisk fokuspunkt, der forventes at kunne skabe både bedre kvalitet i opgaveløsningen og stærkere faglige og kollegiale fællesskaber. Som sådan har de vakt stor interesse i fx Københavns Kommune, hvor de både optræder som strategisk dagsorden i samarbejdsfora og i form af metoder, som arbejdsmiljøprofessionelle kan understøtte udviklingen af arbejdspladsens opgavefællesskaber med. Og samtidig forskes der i, hvordan nye forståelser, vinkler og tilgange kan styrke arbejdsfællesskaberne. I dette medlemsmøde sætter vi fokus på, hvad meningen er: Hvordan arbejdsfællesskaber kan forstås, hvilke spørgsmål de er svaret på, og hvordan de kan fremmes og udvikles.

Og samtidig undersøger vi, hvordan arbejdsfællesskaber ser ud, hvis de organisatoriske rammer er under opbrud. Med afsæt i agile projektorganiseringer og free seating-

ordninger spørger vi, hvordan arbejdsfællesskaberne sikres og udvikles under nye rammebetingelser.

Mød en række spændende oplægsholdere: En politiker, en forsker, en arbejdsmiljøkonsulent, en IT-konsulent og en projektleder, der giver perspektiver på, hvad arbejdsfællesskaber er i dag, og hvordan de udvikles.

Mødet starter kl. 12.30. IDA Arbejdsmiljø byder på en sandwich kl. 12.00-12.30.

Peter Hansen, Signe Tønnesen Bergmann, Mette Elise Larsen, Sol Mette Jensen og Mads Kristoffer Lund, IDA Arbejdsmiljø.

DØDSULYKKER OG ANDRE ALVORLIGE ARBEJDSULYKKER

TORSdag DEN 26. SEPTEMBER KL. 12:30-16:30

Gratis for medlemmer af IDA Arbejdsmiljø
300 kr. for ikke-medlemmer

Arrangementsnummer: **332750**

Tilmelding: <https://ida.dk/arrangementer/332750>

Vi sætter fokus på alvorlige ulykker og dødsulykker og forsøger, at besvare en række spørgsmål på området: Hvordan går det med at opfylde reduktionsmålet? Hvad er det for ulykker vi ser? Hvad ved vi om årsagen? Hvilke brancher har flest ulykker og hvordan har udviklingen været gennem de seneste 10 år? Vi vil diskutere og komme med bud på bedre forebyggelsesstrategier og se på hvordan læring og statistik fra gennemgang af anmeldte ulykkesforløb kan bidrage til en bedre forebyggelse. Endelig vil vi se på initiativer og muligheder i forbindelse med fastholdelse på arbejdsmarkedet efter ulykken er sket.

På mødet vil Arbejdstilsynet, forskere og praktikere på området bidrage til at tegne et billede af status for alvorlige ulykker og dødsulykker i det danske arbejdsmiljø og komme med bud på initiativer i forbindelse med den forebyggende indsat i fremtiden.

Mødet starter kl. 12.30. IDA Arbejdsmiljø byder på en sandwich kl. 12.00-12.30.

Mødeansvarlige: Jess Andersen og Sonja Hagen Mikkelsen, IDA Arbejdsmiljø.

RISIKOVURDERING

ONSDAG DEN 02. OKTOBER KL. 12:30-16:30

Gratis for medlemmer af IDA Arbejdsmiljø
300 kr. for ikke-medlemmer

Arrangementsnummer: **332732**

Tilmelding: <https://ida.dk/arrangementer/332732>

Vi laver dem allesammen: Risikovurderingerne. Om maskiner, ulykker, psykiske forhold osv osv... Eller også ved vi, at vi burde, men mangler struktur og planlægning for at få lavet systematiske risikovurderinger. Men hvordan lander man det rigtige detaljeniveau? Hvad er forudsætningerne for at lave en retvisende risikovurdering og hvem skal deltage? Og kan vi måske blive inspireret på tværs af emner og metoder? Husker vi at holde dem ved lige, når de er fortaget? Kom og hør eksempler på risikovurderingsmetoder og deltag i dialogen om, hvordan vi får endnu mere ud af risikovurderingerne.

Mødet starter kl. 12.30. IDA Arbejdsmiljø byder på en sandwich kl. 12.00-12.30

Mødeansvarlige: Rikke Fatum, Sonja Hagen Mikkelsen, Esben Langager Olsen og Signe Mehlsen, IDA Arbejdsmiljø.

KULTURNATTEN 2019: BYG DIN EGEN ROBOT, OG TEST DIN VIDEN OM DIGITALISERING OG ARBEJDSMILJØ VIND GODE SLIKPRÆMIER, OG PRØV EN 3D-PEN!

FREDAG DEN 11. OKTOBER KL. 18:00-23:00

IDA Arbejdsmiljø's stand er kendt for at være en oase på Kulturnatten, hvor børnene kan komme ind og tegne, mens forældrene quizzet om arbejdsmiljøet og vinder masser af slik. I år rykker vi vores oase ind i fremtiden: Børnene bygger robotter, mens forældrene tester deres viden om digitalisering af arbejdsmiljøet. I særlige seancer tegnes med 3D-penne. Som altid er der udsigt til masser af gode slikpræmier. Oasen bliver passet af Camilla, Sonja, Rikke og Mads fra IDA Arbejdsmiljø, som både findes virtuelt og i virkeligheden på standen. Kulturnatten 2019 afholdes 11. oktober, og der er gang i hele IDA på dagen.

Mødeansvarlige: Mads Kristoffer Lund, Sonja Hagen Mikkelsen, Camilla Madsen og Rikke Fatum, IDA Arbejdsmiljø.

KLAR TIL NYE REGLER OM APV OG KEMISK RISIKOVURDERING?

ONSDAG DEN 30. OKTOBER KL. 12:30-16:30

Gratis for medlemmer af IDA Arbejdsmiljø
300 kr. for ikke-medlemmer

Arrangementsnummer: **332733**

Tilmelding: <https://ida.dk/arrangementer/332733>

Den 1. juli 2019 blev kravet om at udarbejde skriftlige arbejdspladsbrugsanvisninger (APB) ophævet. Arbejdspladsbrugsanvisningerne har igennem mange år fungeret som virksomhedernes dokumentation for, at den særlige kemiske del af arbejdspladsvurderingen (APV) på arbejdspladser, hvor der findes farlige stoffer og materialer, var gennemført. Samtidig er der i de senere år stillet spørgsmålstegn ved, om arbejdet med at udarbejde APB'erne står mål med værdien i arbejdsmiljøarbejdet – og det har nu ført til ændring af reglerne. Kravet om skriftlige arbejdspladsbrugsanvisninger erstattes af et øget fokus på og krav til dokumentation af den kemiske risikovurdering, hvor virksomhedernes aktiviteter, der kan medføre udsættelse for kemiske stoffer og materialer, skal vurderes. Samtidig øges fokus på oplæring og instruktion af de ansatte. På mødet vil vi diskutere hvad de nye regler betyder for virksomhederne og hvordan man kan arbejde med dem i praksis.

Mødet starter kl. 12.30. IDA Arbejdsmiljø byder på en sandwich kl. 12.00-12.30

Mødeansvarlige: Sonja Hagen Mikkelsen, Karin Sørig Hougaard, Peter Rønberg Hansen og Rikke Fatum IDA Arbejdsmiljø.

MUSKEL- OG SKELETBESVÆR OG PSYKISK ARBEJDSMILJØ

MANDAG DEN 18. NOVEMBER KL. 12:30-16:30

Gratis for medlemmer af IDA Arbejdsmiljø
300 kr. for ikke-medlemmer

Arrangementsnummer: **332734**

Tilmelding: <https://ida.dk/arrangementer/332734>

Muskel- og skeletbesvær (msb) er fortsat et væsentligt arbejdsmiljøproblem i Danmark, og fysisk nedslidning koster samfundet dyrt. Forebyggelsen af msb er ikke rigtig lykkedes, og mange danskere går dagligt på arbejde med smerter i muskler og led.

For at styrke forebyggelsen har forskere forgæves forsøgt at finde grænseværdier for, fx hvor mange kilo man kan

løfte, hvor længe man kan arbejde i en bestemt arbejdsstilling, eller i hvor mange grader ryggen kan været bøjet, uden at det resulterer i fysisk nedslidning. I den forgæves jagt på grænseværdier har det vist sig, at psykiske arbejdsmiljø faktorer har stor indflydelse på udviklingen af msb.

På mødet vil vi derfor kigge nærmere på, hvilke psykiske arbejdsmiljø faktorer, som kan være med til at reducere msb blandt arbejdstagere med hårdt fysisk arbejde såvel som for folk med skærmarbejde.

Mødet starter kl. 12.30. IDA Arbejdsmiljø byder på en sandwich kl. 12.00-12.30

Mødeansvarlige: Liv Starheim, Nina Hedegaard, Camilla Madsen og Sol Jensen IDA Arbejdsmiljø.

HVORDAN STYRKER VI ARBEJDSMILJØORGANISATIONEN?

MANDAG DEN 25. NOVEMBER KL. 12:30-16:30

Gratis for medlemmer af IDA Arbejdsmiljø
300 kr. for ikke-medlemmer

Arrangementsnummer: **332735**
Tilmelding: <https://ida.dk/arrangementer/332735>

Der er igen kommet gang i snakken om organiseringen af arbejdsmiljøarbejdet i danske virksomheder, og om hvordan AMO fungerer. I den nyligt indgåede politiske aftale om arbejdsmiljø fra april 2019 blev det aftalt, at der skal kigges på AMO. I den forbindelse er Arbejdstilsynet på vej med både en kvalitativ og en kvantitativ evaluering af AMO.

Samtidig driver Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) i hele 2019 kampagnen "Arbejdsmiljørepræsentantåret 2019", med det formål at anerkende og styrke AMR. Forud for kampagnen undersøgte LO og FTF AMR's vilkår. Undersøgelserne viser bl.a., at ganske få AMR har indflydelse på det strategiske arbejdsmiljøarbejde, og kun godt halvdelen af AMR får tilbud om årlig efteruddannelse. AMR efterspørger særligt et kompetenceløfte for at kunne arbejde med de strategiske opgaver i AMO, og har også svært ved at løfte det psykiske arbejdsmiljø.

På mødet vil vi diskutere, hvad der skal til for at styrke AMO, herunder arbejdsmiljørepræsentanterne, hvilke kompetencer der skal udvikles, og hvordan det kan foregå i praksis.

Mødet starter kl. 12.30. IDA Arbejdsmiljø byder på en sandwich kl. 12.00-12.30.

Mødeansvarlige: Nina Hedegaard, Anne Helbo Jespersen og Rikke Seim, IDA Arbejdsmiljø.

VÆRDIEN AF AT TÆNKE ARBEJDSMILJØ SAMMEN MED SUNDHEDSFREMME – MØD TOTAL WORKER HEALTH

ONSDAG DEN 27. NOVEMBER KL. 12:30-16:30

Gratis for medlemmer af IDA Arbejdsmiljø
300 kr. for ikke-medlemmer

Arrangementsnummer: **332736**
Tilmelding: <https://ida.dk/arrangementer/332736>

Total Worker Health er et eksempel på en helhedsorienteret tilgang på arbejdsmiljøområdet til forebyggelse og sundhedsfremme. Det er en tilgang der kommer fra USA hvor de har et helt andet forsikringssystem og socialt system. Men måske kan vi lære noget af det alligevel når vi skal løse udfordringer der både berører arbejdsmiljøet og medarbejdernes helbredstilstand i øvrigt. På mødet vil vi præsentere tilgangen og hvilke forskningsmæssige og praktiske erfaringer der er gjort ude i verden.

På mødet vil vi også diskutere i hvilket omfang sådanne integrerede indsatser er relevante og kan bibringe noget nyt i en dansk kontekst. Er der særlige arbejdsmiljøproblemer, brancher, jobgrupper etc. der vil have gavn af denne tilgang? Er der nogle særlige danske forhold der hæmmer eller fremmer denne tilgang? Er vi i virkeligheden godt i gang, men bruger nogle andre ord?

Vi vil også undersøge, i hvilken udstrækning, der er evidens for effekten af integrerede indsatser og hvilke udfordringer en mere helhedsorienteret tilgang vil medføre - fx i forbindelse med forankring af indsatsen.

Mødet starter kl. 12.30. IDA Arbejdsmiljø byder på en sandwich kl. 12.00-12.30

Mødeansvarlige: Sonja Mikkelsen, Signe Tønnesen, Mette Elise Larsen og Anders Kabel, IDA Arbejdsmiljø.

IDA ARBEJDSMILJØS BESTYRELSE 2019

FORMAND:

Rikke Seim

Lektor, Civilingeniør, Ph.d., M.IDA
DTU Management Engineering
Tlf.: 23 28 28 65
E-mail: rikkeseim@gmail.com

NÆSTFORMAND:

Peter Rønberg Hansen

Teamleder, civilingeniør
Københavns Universitet
Tlf.: 22 56 77 64
Mail: peterhansen11@gmail.com

KASSERER:

Sonja Hagen Mikkelsen

Specialkonsulent
Arbejdstilsynet
Tlf.: 72 20 90 67
E-mail: smi@at.dk

ØVRIGE

BESTYRELSESMEDLEMMER:

Henrik Harboe

Chefkonsulent
Niras
E-mail: Heha@niras.dk

Jakob Ugelvig Christiansen

Chefkonsulent
Dansk Byggeri
Tlf.: 2926 0846
E-mail: juc@danskbyggeri.dk

Karin Sørig Hougaard

Seniorforsker, cand.scient., ph.d.
Det Nationale Forskningscenter
for Arbejdsmiljø
Tlf.: 39 16 52 17
E-mail: ksh@arbejdsmiljo-
forskning.dk

Liv Starheim

Organisationspsykolog, Ph.d.
CRECEA
Tlf.: 28 57 74 37
E-mail: lst@crecea.dk

Mads Kristoffer Lund

Cand.comm. i Kommunikation og
Pædagogik
Udviklingskonsulent og
projektleder
Arbejdsmiljøsekretariatet
Tlf.: 20 90 68 29
E-mail: mlu@3bar.dk

Nina Hedegaard

Arbejdsmiljøpolitisk Konsulent
Fagbevægelsens
Hovedorganisation - FH
Tlf.: 51680261
E-mail: nihe@fho.dk

Rikke Muxoll Fatum

Cand.techn.soc. HSE Coordinator
NNE A/S
Tlf.: 30 79 28 11
E-mail: rikkefatum@gmail.com

SUPPLEANTER:

Sol Jensen

Studerende
Roskilde Universitet
Tlf. 23672266
E-mail: Sol_jensen@hotmail.com

Søren Thor Larsen

Cand. Pharm., Ph.D.
HS specialist
Haldor Topsøe A/S
Tlf. 41918389
E-mail: stla@topsoe.dk

OBSERVATØRER:

Anders Kabel

Arbejdsmiljøarkitekt, Konsulent
Tlf.: 40 15 74 64
E-mail: kabel@pc.dk

Anne Helbo Jespersen

Ph.d., Antropolog,
Arbejdsmiljøkonsulent
Konventum, LO-skolen
Tlf.: 40 35 40 14
E-mail: ahj@konventum.dk

Camilla A. Madsen

Arbejdsfysiolog
Arbejdstilsynet
Tlf.: 72 20 87 08
E-mail: cama@at.dk

Esben Langager Olsen

Cand. Psych.
ErhvervsPhD-studerende
Novozymes A/S
Tlf.: 30773360
Esl@novozymes.com

Mette Elise Larsen

Chefkonsulent,
Akademiingeniør M.IDA
Arbejdsmiljø København
Mobil: 2422 4653
Mail: jf7i@kk.dk

Signe Mehlsen

Civilingeniør, Konsulent
Byggeriets Arbejdsmiljøbus
Tlf.: 40 80 14 00
E-mail: sim@bam-bus.dk

Signe Tønnesen

Chefkonsulent
Lederne
Tlf.: 24 28 24 76
E-mail: Signe.t.bergmann@
gmail.com

KRITISK REVISOR:

Inger-Marie Wiegman

Civilingeniør
Arbejdsmiljørådgiver og
udviklingskonsulent
Team Arbejdsliv
Tlf.: 38 34 50 34
E-mail: imw@teamarbejdsliv.dk

SEKRETARIAT:

Henriette Rimmer Caspersen

Netværkskoordinator
Ingeniørforeningen, IDA
Tlf.: 33 18 48 48
E-mail: hrc@ida.dk

STUDENTERSEKRETÆR:

Clara Eline Starheim

IDA ARBEJDSMILJØ

Formål

IDA Arbejdsmiljøets formål er at arbejde for at forbedre arbejdsmiljøet ved at styrke og kvalificere den forebyggende indsats, både på virksomhedsniveau og på det arbejdsmiljøpolitiske niveau. IDA Arbejdsmiljø anser fremme af et godt arbejdsmiljø for et væsentligt element i velfærdssamfundets sundhedsmæssige og etiske udvikling og for sikringen af erhvervslivets konkurrenceevne. Gennem formidling, udveksling og nuanceret drøftelse af praktisk erfaring og forskningsbaseret viden understøtter IDA Arbejdsmiljø arbejdsmiljøfaglig udvikling - gerne i samarbejde med andre organisationer og institutioner herunder relevante faglige netværk inden for IDA. IDA Arbejdsmiljø arbejder tværfagligt og samler arbejdsmiljøprofessionelle på tværs af uddannelser, faglige organisationer og arbejdsfunktioner. Desuden deltager IDA Arbejdsmiljø i debatten om arbejdsmiljøets udvikling nationalt og internationalt ud fra et arbejdsmiljøprofessionelt udgangspunkt.

Aktiviteter

IDA Arbejdsmiljø afholder ca. 12 arrangementer om året primært som halvdags temamøder om et aktuelt emne med foredrag, workshops, paneldiskussioner eller som virksomhedsbesøg. Hvis du ønsker deltagerbevis for deltagelse i et medlemsmøde, skal du kontakte en mødeansvarlig.

IDA Arbejdsmiljø repræsenterer Nordisk Ergonomiskab (NES) i Danmark. Se mere på: nordiskergonomi.org. IDA Arbejdsmiljø er medlem af den europæiske organisation for arbejdsmiljøkoordinatorer i bygge- og anlægssektoren (ISHCCO), og har i samarbejde med en række danske organisationer etableret en interessegruppe for koordinatorer. Interessegruppen for koordinatorer afholder fire gratis møder i efteråret 2019. Se mere på interessegruppens hjemmeside på: byggeproces.dk/arbejdsmiljoekoordinator-p-interestesegruppe-for-koordinatorer-i-bygge-og-anlaegsbranchen. Kontakt til interessegruppen: sim@bam-bus.dk. IDA Arbejdsmiljø er medlem af paraplyorganisationen AM-PRO for arbejdsmiljøprofessionelle organisationer sammen med ArbejdsmiljøNet, DASAM, CSA og Arbejdsmiljørådgiverne. Se mere på: am-pro.dk. IDA Arbejdsmiljø er gennem AM-PRO medlem af European Network of Safety and Health Professional Organisation (ENSHPO). Se mere på: enshpo.eu.

Årskontingent for 2019

Enkeltpersoner (ikke IDA-medlemmer)..... Kr. 500,-
Firmaer/institutioner..... Kr. 2.000,-
Studerende
(ikke civil- og diplomingeniørstuderende)..... Kr. 200,-

IDA Arbejdsmiljø har en hjemmeside på ida.dk. Her finder du medlemsmøderne og det er også her kan du tilmelde dig til dem. Følg også IDA Arbejdsmiljø på LinkedIn og få friske opdateringer om arrangementerne og tag del i den faglige debat. Søg på: IDA Arbejdsmiljø/Grupper.

